

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoE/11/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4313219555
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4313219555.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s. r. o. so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený Advocate, s. r. o. so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO:36 865 141, proti povinnej: P. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX, o vymoženie 379 eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Levice zo dňa 7. októbra 2013 č. k. 11Er/778/2013-11, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Povinnej náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého so sídlom Záhradnícka 60, 821 08 Bratislava o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, doručení Okresnému súdu Levice dňa 27. 09. 2013, zamietol. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 41 ods. 2 písm. d), § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, § 2 písm. a), b), § 2, § 3 ods. 1, 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o spotrebiteľských úveroch), § 3 ods. 1, § 39, § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 1, 4 písm. r), § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, čl. 6 ods. 1, čl. 2 písm. a), čl. 3 ods. 1, 3 smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ako aj prílohou smernice Rady č. 93/13/EHS ods. 1 písm. q). Po preskúmaní žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu zistil, že medzi účastníkmi bola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere a súčasťou obsahu formulárovej zmluvy bola rozhodcovská doložka, ktorú oprávnený v rámci svojej podnikateľskej činnosti používa v prípadoch uzatvárania zmlúv rovnakého druhu a neurčitého počtu. Bol toho názoru, že dojednanie rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskej zmluve je neprijateľnou podmienkou, ktorá je v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. Svoj názor oprel o to, že spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ale aj úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k prístupiu na podmienky vopred pripravené dodávateľom bez toho, aby mohol podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah. Okrem toho mal za to, že nemalo význam, že si oprávnený v rozhodcovskom konaní uplatnil svoju pohľadávku ako pohľadávku zo zmenky, pretože išlo o rozpor so zákonom. Konštatoval pritom, že normy spotrebiteľského práva sú špeciálnymi ustanoveniami aj vo vzťahu k Obchodnému zákonníku aj vo vzťahu k zmenkovému zákonu, pričom tu stále platí právna zásada, že sa použije špeciálna právna úprava pred všeobecnou. Dodal, že znenia spotrebiteľských právnych noriem sú všeobecne známe, a preto aj oprávnený by mal uzatvárať zmluvy a podmienky v súlade s ustanoveniami spotrebiteľského práva, a nie v rozpore s ním. Svoj názor o neprimeranej povahe predmetnej rozhodcovskej doložky súd prvého stupňa oprel aj o stanovisko Súdneho dvora vo veci C-243/08 zo dňa 04. 06. 2009. Okrem toho svoj názor ohľadom rozhodcovskej doložky ako neprijateľnej zmluvnej podmienky podporil aj tým, že samotná rozhodcovská doložka splýva s ostatnými podmienkami v štandardnej zmluve a

znemožňuje voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom, ak dodávateľ ešte pre spotrebiteľom podal žalobu na rozhodcovskom súde. Spotrebiteľ mohol zmluvu ako celok odmietnuť alebo sa podrobiť všetkým Všeobecným obchodným podmienkam, resp. rozhodcovskému konaniu, ak ho vyvolal dodávateľ ako prvý. Ďalej zistil, že úverová zmluva obsahuje nepríjemné podmienky a to dojednania o sankciách - zmluvných pokutách vo všeobecných obchodných podmienkach a dojednania o zabezpečení úveru blankozmenkou vo VOP, ktoré neboli individuálne dojednané a spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Rovnako súd prvého stupňa považoval za neprijateľnú podmienku aj celú dohodu o zabezpečení úveru blankozmenkou a predovšetkým dohodu o ľubovoľnom vyplnení zmenkovej sumy vyplývajúcej z pohľadávky veriteľa zo zmluvy o úvere. Išlo všetko o neprijateľné podmienky, ktoré spôsobujú hrubý nepomer a nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov zmluvy a sú teda neplatné pre rozpor so zákonom. Keďže v zmysle vyššie uvedeného oprávnený nepreukázal splnenie podmienok na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie podľa exekučného titulu, ktorým v danej veci bol rozhodcovský rozsudok, súd prvého stupňa žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia veci na ďalšie konanie. Odvolanie odôvodnil nesprávnym právnym posúdením veci, spočívajúcim v prekročení rámca preskúmvacej činnosti zverenej zákonom č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších právnych predpisov a v jeho nadväznosti na zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Mal za to, že súd na správne zistený skutkový stav veci nesprávne aplikoval právny predpis. Zdôraznil, že formálne preskúmvanie exekučného titulu sa obmedzuje na dodržanie všetkých formálnych náležitostí exekučného titulu tak, ako ich vyžaduje ustanovenie § 34 Zákona o rozhodcovskom konaní a preskúmvaním materiálnej stránky zisťuje exekučný súd, či sú splnené hmotnoprávne predpoklady exekučného titulu. Splnenie podmienok zastavenia exekúcie musí mať povahu zjavného nedostatku exekučného titulu. V tejto súvislosti poukázal na nález ÚS SR 5/2000. Namietal, že postupom súdu v tejto veci a jeho výkladom ustanovenia § 45 Zákona o rozhodcovskom konaní dochádza k nahradzovaniu konania o žalobách o zrušenie rozhodcovských rozsudkov exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom zákona o rozhodcovskom konaní. Navyiac vytkol aj neúplné zistenie skutkového stavu veci súdom prvého stupňa, spočívajúce v tom, že oprávnený s povinným uzatvára rozhodcovskú zmluvu podľa ust. § 3 a nasl. zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov formou samostatného právneho úkonu a to na samostatnej listine. Okrem toho mal za to, že v niektorých prípadoch je rozhodcovská doložka dohodnutá v rámci všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú pre zmluvné strany záväzné, avšak konajúci súd tieto skutočnosti dostatočne nezisťoval a tak zaťažil konanie vadou nedostatočne zisteného skutkového stavu.

K odvolaniu oprávneného písomné vyjadrenie podané nebolo.

Sudca súdu prvého stupňa sa podľa § 374 ods. 4 OSP vyjadril tak, že odvolaniu oprávneného nemieni vyhovieť z dôvodu, že napadnuté uznesenie považuje za vecne správne.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a vec správne posúdil po právnej stránke, preto napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil.

Z obsahu spisu vyplýva, že oprávnený svojím návrhom spísaným do zápisnice pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, Exekútorový úrad Bratislava, Záhradnícka 60, dňa 21. 08. 2013 požiadal súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého o vykonanie exekúcie voči povinnej na vymoženie sumy 379 eur s príslušenstvom. Za exekučný titul označil Rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a. s., spisová značka SR 09878/11 zo dňa 12. 03. 2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 26. 03. 2012 a vykonateľnosť dňa 29. 03. 2012. Vyššie označený súdny exekútor doručil dňa 27. 09. 2013 súdu prvého stupňa žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, o ktorej súd prvého stupňa rozhodol napadnutým uznesením tak, že ju zamietol.

Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvého stupňa správne vec po právnej stránke posúdil a svoje rozhodnutie aj správne a v dostatočnom rozsahu odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, a preto s poukazom na ustanovenie § 219

ods. 2 OSP (v znení účinnom od 15. 10. 2008) sa v odôvodnení tohto rozhodnutia obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, bez toho, aby odvolací súd tieto dôvody opakoval.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Odvolací súd na zdôraznenie správnosti považuje za potrebné uviesť, že Najvyšší súd Slovenskej republiky už v uznesení z 13. októbra 2011 sp. zn. 3 Cdo 146/2011, uverejnenom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 3 z roku 2012 pod por. č. 46, zaujal stanovisko, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Vychádzal pritom z jednotného názoru súdnej praxe, že už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie, sa exekučný súd v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, okrem iného, zaoberá tým, či rozhodnutie (iný titul) uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané v súlade so zákonom, t.j. či bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch ide o rozhodnutie (iný titul) vykonateľné tak po stránke formálnej (z pohľadu právneho predpisu upravujúceho konanie, v ktorom bolo vydané), ako aj materiálnej (z aspektu obsahových náležitostí rozhodnutia - jednak určitosť, zrozumiteľnosť, a presnosť označenia subjektov práv a povinností, jednak vyjadrenia uloženej povinnosti, ktorá sa má nútene vykonať).

Exekučný súd je teda už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie bezpochyby oprávnený posúdiť, či oprávneným označený exekučný titul (ne)bol vydaný k tomu kompetentným orgánom. Význam tohto oprávnenia tkvie v tom, že ak exekučný titul vydal orgán, ktorý k tomu nemal právomoc, ide o rozhodnutie ničotné, nevyvolávajúce žiadne právne účinky. Takéto rozhodnutie nespĺňa predpoklad materiálnej vykonateľnosti (záväznosti) a na jeho základe nemožno preto viesť nútený výkon rozhodnutia. Osobitosť postavenia rozhodcovského súdu spočíva medzi iným v tom, že jeho právomoc vec prejednať a rozhodnúť sa odvodzuje od rozhodcovskej zmluvy. Predpokladom právomoci rozhodcovského súdu je teda platné uzavretie rozhodcovskej zmluvy medzi zmluvnými stranami a to, či už vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky. Ak teda právomoc rozhodcovského súdu je závislá od existencie platnej rozhodcovskej zmluvy a exekučný súd má povinnosť v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, okrem iného, zisťovať rozpor exekučného titulu so zákonom, t.j. aj to, či bol vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie, je logické, že exekučný súd musí pri tomto zisťovaní posúdiť, nielen to, či rozhodcovská zmluva bola medzi zmluvnými stranami vôbec uzavretá, ale aj to, či bola uzavretá platne. Iba platná rozhodcovská zmluva môže totiž založiť právomoc rozhodcovského súdu na jej základe určitú vec prejednať a rozhodnúť; absolútna neplatnosť právneho úkonu má za následok, akoby právny úkon nebol nikdy uzavretý. (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29. januára 2013 sp. zn. 4Co 31/2013)

Z vyššie uvedeného možno vyvodiť záver, že exekučný súd, ktorý koná o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ak má pre to dostatok skutkových a právnych poznatkov, je v zmysle ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku oprávnený už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie aj bez návrhu (ex offa) skúmať, či rozhodcovská zmluva medzi zmluvnými stranami bola uzavretá platne. Ak exekučný súd zistí, že právomoc rozhodcovského súdu bola založená na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, prislúcha mu právo vyvodiť všetky dôsledky vyplývajúce z príslušných právnych predpisov pre to, aby zmluvná strana nebola uvedenou doložkou viazaná.

Nemožno preto prisvedčiť odvolateľovi v tom, že by súd prvého stupňa ako exekučný súd prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti zverenej Exekučným poriadkom, keďže v preskúmvanej veci bol plne opodstatnený a zákonom podložený postup súdu prvého stupňa, ktorý po podaní žiadosti

súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie skúmal, či rozhodcovská doložka bola uzavretá platne. Uvedený postup exekučného súdu nebol posudzovaním vecnej správnej rozsudku rozhodcovského súdu a nesmeroval k „zrušeniu“ tohto rozhodnutia. Skúmaním platnosti rozhodcovskej doložky súd prvého stupňa len realizoval svoje oprávnenie vyplývajúce mu z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, t.j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom.

Vychádzajúc z obsahu spisu, zmluvu o úvere zo dňa 22. 03. 2010 súd prvého stupňa správne posúdil ako zmluvu spotrebiteľskú a správne na ňu aplikoval ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako aj zákona o spotrebiteľských úveroch. Uvedené nenarúša ani skutočnosť, že povinná v zmluve uviedla, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon povolania, pretože v pochybnostiach sa ide v prospech spotrebiteľa (§ 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka) a oprávnený v tomto ohľade neunesol dôkazné bremeno, pretože nepreukázal, že povinná si úver brala na výkon povolania. Okrem toho poskytnutie finančných prostriedkov na výkon povolania nie je prekážkou na aplikovanie ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ale za predpokladu unesenia dôkazného bremena by tvorilo prekážku na aplikáciu zákona o spotrebiteľských úveroch.

Rovnako ako súd prvého stupňa, aj odvolací súd posúdil rozhodcovskú doložku ako neprijateľnú podmienku spotrebiteľskej zmluvy a s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka tým absolútne neplatnú zmluvnú podmienku obsahnutú v spotrebiteľskej zmluve, nakoľko celkom zjavne spôsobuje značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán a to v neprospech spotrebiteľa. Podstatnou z hľadiska vyslovenia absolútnej neplatnosti tohto dojednaní je skutočnosť, že táto podmienka nebola so spotrebiteľom individuálne dojednaná a celkom zjavne nemal spotrebiteľ reálnu možnosť obsah predloženej formulárovej zmluvy ovplyvniť, resp. niektoré zo zmluvných dojednaní vylúčiť. Okrem toho rozhodcovská doložka je vsunutá medzi ostatné podmienky, drobným ťažko čitateľným písmom. Navyiac odvolací súd zastáva názor, že rozhodcovská doložka obsahnutá vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru nebola platná ani z dôvodu, že nebola zachovaná jej písomná forma, pretože rozhodcovská doložka nebola obsahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami. Pokiaľ teda právomoc rozhodcovského súdu bola založená na absolútne neplatnom zmluvnom dojednaní, je nesporné, že rozhodcovský rozsudok ako celok bol vydaný v rozpore so zákonom a nemôže byť (a to ani sčasti) spôsobilým exekučným titulom, na základe ktorého by oprávnenému voči povinnej vznikol nárok, ktorého vymoženia by sa mohol v rámci exekúcie domáhať.

Z uvedených dôvodov odvolací súd námietky oprávneného uvedené v odvolaní, považoval za neopodstatnené a zhodne so súdom prvého stupňa má za to, že predmetný exekučný titul je v rozpore so zákonom, nakoľko exekučný titul bol vydaný orgánom bez právomoci na jeho vydanie. S poukazom na uvedené odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v zmysle § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 OSP tak, že povinnej, ktorá bola v odvolacom konaní úspešná, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože v tomto štádiu konania jej žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.